

ORU PÕHIKOOLI

ÕPPEKAVA

Oru 2020

SISUKORD

Üldsätted..... 2

1.1 Oru Põhikooli õppekava koostamise alused ja ülesehitus.....	2
Üldosa.....	3
Põhihariduse alusväärtused.....	3
2.1 Põhihariduse alusväärtused.....	3
Õppe- ja kasvatusesmärgid.....	4
3.1 Põhikooli sihiseade.....	4
4.1 Pädevused.....	5
Õppimise käsitlus ja õppekeskkond.....	22
5.1 Õppimise käsitlus.....	22
6.1 Õppekeskkond.....	23
I kooliaste (1.–3. klass).....	24
7.1 I kooliastmes taotletavad pädevused.....	24
8.1 Õppe ja kasvatuses rõhuasetused I kooliastmes.....	25
II kooliaste (4.–6. klass).....	26
9.1 II kooliastmes taotletavad pädevused.....	26
10.1 Õppe ja kasvatuses rõhuasetused II kooliastmes.....	27
III kooliaste (7.–9. klass).....	27
11.1 III kooliastmes taotletavad pädevused.....	27
12.1 Õppe ja kasvatuses rõhuasetused III kooliastmes.....	28
Õppekorraldus.....	28
13.1 Kohustuslikud ja valikõppeained.....	28
15.1. Õppe ja kasvatuses korralduse alused.....	30
16.1 Õpilase ja vanema teavitamine ning nõustamine.....	33
16.2 Karjääriõppe korraldus.....	34
17.1 Hariduslike erivajadustega õpilastele kohaldatavad erisused.....	34
18.1 Mittetatsionaarses õppes kohaldatavad erisused.....	36
Hindamine ning klassi ja põhikooli lõpetamine.....	37
19.1. Hindamise alused.....	37
19.2 Hinnetest ja kontrolltöödest teavitamine.....	37
19.3. Käitumise ja hoolsuse hindamine.....	38
19.4. Järelevastamine ja hinnete parandamine.....	39
19.5. Õpetajapoolsed muutused hindamissüsteemis.....	39
19.6. Loovtöö ja koolisisene tasemetöö.....	40
20.1 Kujundav hindamine.....	40
21.1 Hinnete väärtus, selgitus ja muud märgid Stuudiumis.....	41
22.1 Kokkuvõtvad hinded ja järgmisse klassi üleviimine.....	42
23.1 Põhikooli lõpetamine.....	43
Kooli õppekava.....	44
24.1 Kooli õppekava koostamise alused ja ülesehitus.....	44
25.1 Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.....	45
26.1 III kooliastme loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord.....	45
26.2 Loovtöö korraldamine.....	46
26.3. Loovtöö teema valimine.....	46
26.4 Loovtöö juhendamine.....	46
26.5 Loovtöö esitlemine.....	46
26.6 Loovtöö hindamine.....	46

Üldsätted

1.1 Oru Põhikooli õppekava koostamise alused ja ülesehitus

1.1.1 Oru Põhikooli (edaspidi ka „kool“ ja „põhikool“) õppekava on kooli õppe- ja kasvatusgevuse alusdokument.

1.1.2 Oru Põhikooli õppekava koostamisel lähtutakse riiklikust õppekavast ja kooli arengukavast, seejuures peetakse silmas piirkonna vajadusi, kooli töötajate, vanemate ja õpilaste soove ning kasutatavaid ressursse.

1.1.3 Kooli õppekava koostamise ja arendamise demokraatliku korralduse eest vastutab kooli direktor. Kooli õppekava kinnitab direktor. Muudatused kooli õppekavas esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.

1.1.4 Kooli õppekavas on üldosa ja ainekavad.

1.1.5 Oru Põhikooli õppekava üldosas esitatakse:

- 1) Põhihariduse alusväärtused;
- 1) õppe- ja kasvatusesmärgid;
- 2) õppimise käsitlus ja õpiketskond;
- 3) I, II ja III kooliastme totletavad pädevused ning õppe ja kasvatus rōhuasetused; 4)
õppekorraldus;
- 5) hindamine ning klassi ja põhikooli;
- 6) tunnijaotusplaani õppeainete ja aastati, valikkursuste loendid ja valimise põhimõtted;
- 7) läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted, lõimingu põhimõtted;
- 8) III kooliastme läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö korraldamise põhimõtted ning temaatilised rōhuasetused;
- 9) ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted;
- 11) õppe ja kasvatus korraldus ning ajakasutus;
- 12) hindamise korraldus;
- 13) õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus;
- 14) õpilaste juhendamise ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted;
- 15) karjääriõppe korraldus;
- 16) õpetaja töökava koostamise põhimõtted;
- 17) kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

1.1.6 Valdkonniti koondatud ainekavad esitatakse Oru Põhikooli õppekavas klassiti.

Üldosa

Põhihariduse alusväärtused

2.1 Põhihariduse alusväärtused

2.1.1 Põhikool on üldhariduskool, mis loob võimalused põhihariduse omandamiseks ja koolikohustuse täitmiseks. Põhikoolis on õppekava täitmiseks arvestatud aeg üheksa aastat. Põhikooli kooliastmed on:

- 1) I kooliaste – 1. - 3. klass;
- 2) II kooliaste – 4. -6.klass;
- 3) III kooliaste – 7. - 9. klass.

2.1.2 Põhihariduses toetatakse võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlbelist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Põhikool loob tingimused õpilaste erisuguste võimete tasakaalustatud arenguks ja eneseteostuseks ning teaduspõhise maailmapildi kujunemiseks.

2.1.3 Põhikool kujundab väärtushoiakuid ja -hinnanguid, mis on isikliku õnneliku elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks.

2.1.4 Oru Põhikooli õppekavas oluliseks peetud väärtused tulenevad „Eesti Vabariigi põhiseaduses”, ÜRO inimõiguste ülddeklaratsioonis, lapse õiguste konventsioonis ning Euroopa Liidu alusdokumentides nimetatud eetilistest põhimõtetest. Alusväärtustena tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi (ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväarikus, lugupidamine enda ja teiste vastu) ja ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus).

2.1.5 Uue põlvkonna sotsialiseerumine rajaneb eesti kultuuri traditsioonide, Euroopa ühiseväärtuste ning maailma kultuuri ja teaduse põhisaavutuste omaksvõtul. Tugeva põhiharidusega inimesed suudavad ühiskonnaga integreeruda ning aitavad kaasa Eesti ühiskonna jätkusuutlikule sotsiaalsele, kultuurilisele, majanduslikule ja ökoloogilisele arengule.

Õppe- ja kasvatusesmärgid

3.1 Põhikooli sihiseade

3.1.1 Põhikoolil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne. Kool aitab kaasa õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülgseteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus.

3.1.2 Põhikoolis on õpetuse ja kasvatuses põhitaotlus tagada õpilase eakohane tunnetuslik, kõlbeline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine.

3.1.3 Põhikooli ülesanne on luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õppekeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.

3.1.4 Põhikool toetab põhiliste väärtushoiakute kujunemist. Õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest. Põhikoolis

luuakse alus enese määratlemisele eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse.

3.1.5 Põhikool aitab õpilasel jõuda selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks. Põhikooli lõpetanud noorukil on arusaam oma tulevastest rollidest perekonnas, tööelus, ühiskonnas ja riigis.

3.1.6 Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.

3.1.7 Eesti kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse põhikooli õpetuses ning kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele.

4.1 Pädevused

4.1.1 Oru Põhikooli õppekava tähenduses on pädevus teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas loovalt, ettevõtlikult ja paindlikult toimida.

4.1.2 Oru Põhikooli õppekavas eristatakse üldpädevusi, valdkonnapädevusi ja kooliastmetes taotletavaid pädevusi. Pädevuste kujundamist kirjeldatakse kooli õppekavas.

4.1.3 Üldpädevused on ainevaldkondade ja õppeainete ülesed pädevused, mis on olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu ning tunni- ja koolivälises tegevuses. Üldpädevuste kujunemist jälgivad ja suunavad õpetajad omavahelises koostöös ning kooli ja kodu koostöös.

4.1.4 Õpilastes kujundatavad üldpädevused on:

1) kultuuri- ja väärtuspädevus – suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalnormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid;

2) sotsiaalne ja kodanikupädevus – suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvaste omapära; teha koostööd teiste

inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel;

3) enesemääratluspädevus – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme;

4) õpipädevus – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada õpitud erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varemõpitudga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi;

5) suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi;

6) matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt;

7) ettevõtlikkuspädevus – suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmäärke, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele; võtta arukaid riske;

8) digipädevus – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvus ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

(5) Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna. Ainevaldkonna õppeainete õpetamise peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad lõiming teiste ainevaldkondade õppeainetega ning tunni- ja kooliväline tegevus. Valdkonnapädevuste kirjeldused on esitatud ainevaldkondade kavades.

(6) Kooliastmetes taotletavad pädevused kirjeldavad kokkuvõtvalt õpilase arengut eakohaste üldpädevuste ja valdkonnapädevuste ning õpitulemuste omandatuse kaudu.

(7) Ainekavades esitatakse osaoskuste või õppeteemade kaupa taotletavad õpitulemused, mis toetavad kooliastmete õppe- ja kasvatusesmärkide saavutamist ja valdkonnapädevuste kujunemist. Väärtushoiakute saavutatuse kohta antakse õpilasele kirjeldavat tagasisidet kooli määratud viisil.

4.1.5 Lähtudes pädevuspõhisest õppes on tähtsal kohal ainevaldkondade töö üldpädevuste saavutamise nimel. Sellest lähtuvalt on välja toodud ainevaldkondade põhimõtted üldpädevuste saavutamiseks.

Kultuuri- ja väärtuspädevus	
Ainevaldkond	Tegevused pädevuse kujundamiseks
Keel ja kirjandus	Kirjandusõpetuses kujundatakse kõlbelisi ja esteetilis-emotsionaalseid väärtusi ning kultuuriväärtuste mõistmist ilukirjandus- ja aimetekstide kaudu. Keeleõpetus rõhutab vaimseid ja kultuuriväärtusi: keele kui rahvuskultuuri kandja tähtsust, keeleoskust kui inimese identiteedi olulist osa. Keeleõpetuses väärtustatakse funktsionaalset kirjaoskust ning teadlikku kriitilist suhtumist teabeallikatesse, sh meediasse.
Loodusained	Kujundatakse positiivne hoiak kõige elava ja ümbritseva suhtes, arendatakse huvi loodusteaduste kui uusi teadmisi ja lahendusi pakuva kultuurinähtuse vastu, teadvustatakse loodusliku mitmekesisuse tähtsust ning selle kaitse vajadust, väärtustatakse jätkusuutlikku ja vastutustundlikku eluviisi ning kujundatakse tervislikke eluviise.

Matemaatika	Matemaatika on erinevaid kultuure ühendav teadus. Matemaatika õppimine arendab õpilastes loogilist mõtlemist, sihikindlust, püsivust, visadust, täpsust, tähelepanelikkust ja enesedistsipliini. Õpilasi suunatakse tunnetama geomeetriliste kujundite seost arhitektuuri ning loodusega. Ülesanded tekitavad huvi ja õpetavad märkama matemaatika seotust igapäevaeluga ning arusaamist looduseadustest.
Võõrkeeled	Kultuuri-ja väärtuspädevuse arengut toetatakse õpitavaid keeli kõnelevate maade kultuuride tundmaõppimise kaudu. Õpitakse mõistma ja aktseptima erinevaid väärtussüsteeme, mis lähtuvad kultuurilisest eripärast.
Kunstiained	Kunstivaldkonna õppeainetes rõhutatakse kultuuriteadmisi ja ühisel kultuuripärandil põhinevat kultuuriruumi õppija identiteedi osana. Tegevustes väärtustatakse individuaalset ning kultuurilist mitmekesisust. Käsitletavate teemade, analüüsitavate kunstiteoste ja -sündmuste kaudu toetatakse eetiliste ning esteetiliste väärtushoiakute kujunemist. Praktiline loominguline tegevus ja selle üle arutlemine õpetavad teadvustama kunsti ja muusikat eneseväljenduse vahendina, hindama erinevaid ideid, seisukohti ja probleemilahendusi ning austama autorsust. Kasvatatakse teadlikku ja kriitilist suhtumist kõikidesse infokanalitesse.
Sotsiaaalained	Kõik sotsiaaalained süvendavad lugupidavat suhtumist kultuuride erinevustesse. Aitavad mõista humanismi, demokraatia ja ühiskonna jätkusuutliku arengu põhimõtteid. Toetavad väärtussüsteemide kujunemist ja empaatiavõime arendamist. Sotsiaaalained toetavad sotsiaalsete
	toimetulekuoskuste arendamist.

Tehnoloogia	Loovust arendavad tegevused ning projektid õpetavad arvestama arvamuste ja ideede paljusust. Ühised arutelud ning ülesanded ja nende tulemuse analüüsimine aitavad õpilastel kujundada ja põhjendada oma arvamusi, tunda tööõõmu ning vastutust alustatu lõpetada. Käsitletavate teemade ja praktiliste tegevuste kaudu õpetatakse väärtustama loomingut ning kujundama ilumeelt, hindama oma ja teiste maade ning rahvaste kultuuripärandit, samuti väärtustama tehnoloogiasaavutusi.
Kehaline kasvatus	Kehalises kasvatuses tähtsustatakse tervist ning jätkusuutlikku eluviisi. Arusaam, et tervist tuleb kaitsta ja tugevdada, aitab õpilastel teha põhjendatud valikuid tervisekäitumises. Austus looduse ning inimeste loodud materiaalsete väärtuste vastu soodustab keskkonda säästvat liikumist/sportimist. Abivalmis ja sõbralik suhtumine kaastlastesse ning ausa mängu põhimõtete järgimine sportlikes tegevustes toetavad kõlbelise isiksuse kujunemist.
Sotsiaalne ja kodanikupädevus	
Ainevaldkond	Tegevused pädevuse kujundamiseks
Keel ja kirjandus	Keele- ja kirjandustundides kasutatava paaris- ja rühmatöö käigus kujundatakse koostööoskust, julgustatakse oma arvamust välja ütleva, kaastlaste ideid tunnustama ja teistega arvestama, ühiseid seisukohti otsima. Eri laadi ülesannete kaudu kujundatakse oskust suhelda eetilisel ja olusid arvestades nii suuliselt kui ka kirjalikult, nii vahetult kui ka veebikeskkonnas.
Loodusained	Õpitakse hindama inimtegevuse mõju looduskeskkonnale, teadvustatakse kohalikke ja globaalseid keskkonnaprobleeme ning leitakse neile lahendusi. Olulisel kohal on dilemmaprobleemide lahendamine, kus otsuseid langetades tuleb loodusteaduslike seisukohtade kõrval arvestada inimühiskonnaga seotud aspekte – seadusandlikke, majanduslikke ning eetilis-moraalseid seisukohti. Sotsiaalsed

	<p>pädevust kujundavad ka loodusainetes rakendatavad aktiivõppemeetodid: rühmatöö uurimuslikus õppes ja dilemmaprobleeme lahendades, vaatlus- ja katsetulemuste analüüs ning kokkuvõtete suuline esitus.</p>
Matemaatika	<p>Ülesannete lahendamise käigus kasvatatakse vastutustunnet ühiskonna ja kaaskodanike ees. Aktiivõppemeetoditega arendatakse õpilastes koostöö- ja vastastikuse abistamise oskusi ning sallivust.</p>
Võõrkeeled	<p>Igapäevastes suhtlussituatsioonides toimetulekuks on sobivate keelendite valiku kõrval vaja teada õpitavat võõrkeelt kõnelevate maade kultuuri- tausta ja sellest tulenevaid käitumisreegleid ning ühiskonnas kehtivaid tavasid. Seetõttu on sotsiaalne ja kodanikupädevus tihedalt seotud väärtuspädevusega. Sotsiaalse ja kodanikupädevuse kujundamisele aitavad kaasa erinevad õpitöövormid (nt rühmatöö, projektõpe) ning aktiivne osavõtt õpitava keelega seotud kultuuriprogrammidest.</p>
Kunstiained	<p>Uurimuslikud ja praktilised rühmatööd, loovtööd, arutlused ja esitlused, ühismusitseerimine, ühistes kunstiprojektides ning valdkondlikes ja valdkondadeülestes õppeprojektides osalemine kujundavad koostöövalmidust ning aitavad väärtustada üksteise toetamist.</p> <p>Kultuurisündmustel osalemine aitab kujundada kultuurilist ühtsustunnet. Kunstiteoste üle arutledes harjuvad õpilased oma seisukohti kaitsma ning teiste arvamustest lugu pidama. Kunstiained teadvustavad inimese kui keskkonna kujundaja ja kasutaja mõju, juhtides teadlikult ning jätkusuutlikult tegutsema nii looduses kui ka inimeste loodud ruumilistes ja virtuaalsetes keskkondades.</p>
Sotsiaalsained	<p>Kõik sotsiaalsained süvendavad lugupidavat suhtumist oma kodumaase. Aitavad mõista demokraatia ja ühiskonna jätkusuutliku arengu põhimõtteid. Sotsiaalsained toetavad sotsiaalsete toimetulekuoskuste arendamist ja eetilise</p>

	kodanikuks kasvamist.
Tehnoloogia	Erinevad ühistöö vormid tehnoloogiaainetes suunavad õpilasi koostööd tegema, arendades tolerantsust ja valmidust aktsepteerida inimeste erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel. Õpilasi juhitakse analüüsima oma käitumist ning selle mõju kaaslastele ja ülesannete lahendamisele.
Kehaline kasvatus	Koostöö liikudes/sportides õpetab inimeste erinevusi aktsepteerima, neid suhtlemisel arvestama, ent ka ennast kehtestama. Kehakultuur kujundab viisakat, tähelepanelikku, abivalmis ja sallivat suhtumist kaaslastesse.
Enesemääratluspädevus	
Ainevaldkond	Tegevused pädevuse kujundamiseks
Keel ja kirjandus	Tekstide üle arutledes kujundatakse õpilastes positiivset minapilti. Õpilukordades luuakse võimalused suhestuda käsitletavate teemadega, kirjandustegelastega, loovülesannete kaudu tuuakse esile õpilaste eripärad ja anded, vormitakse maailmavaade.
Loodusained	Bioloogiatundides, kus käsitletakse inimese anatoomia, füsioloogia ja tervislike eluviiside teemasid, selgitatakse individuaalset energiaja toitumisvajadust, tervisliku treeningu individualiseeritust, haigestumisega seotud riske ning tervislike eluviiside erinevaid aspekte.
Matemaatika	Ülesannete lahendamise kaudu võimaldatakse õpilastel hinnata ja arendada oma matemaatilisi võimeid.

Võõrkeeled	Enesemääratluspädevus areneb võõrkeeleeõppes kasutatavate teemade kaudu. Iseendaga ja inimsuhetega seonduvat saab võõrkeeletunnis käsitleda arutluste, rollimängude ning muude õpitegevuste kaudu, mis aitavad õpilastel jõuda iseenda sügavama mõistmiseni. Oma tugevate janõrkade kõlgede hindamine on tihedalt seotud õpipädevuse arenguga.
Kunstiained	Pidev tagasiside andmine ja eneseanalüüsi

	oskuse arendamine aitavad tundma õppida oma huve ja võimeid ning kujundada positiivset minapilti. Kultuuriliste ja sotsiaalsete teemade käsitlemine (vaadeldavad kultuurinähtused, kunstiteoste ja muusikapalade ainestik ning sõnumid jne) aitab kujundada personaalset, sotsiaalset ja kultuurilist identiteeti.
Sotsiaallained	Sotsiaallainete ülesandeks on kujundada õppijates positiivne minapilt, arendada enesekriitilist mõtlemist, toetab tervislikke eluviiside kujundamist ja oskust lahendada tõhusalt ja turvaliselt tervisega seonduvaid ja inimsuhetes tekkivaid probleeme.
Tehnoloogia	Praktiline tegevus ning selle analüüs arendavad õpilastes suutlikkust mõista ja hinnata ennast, oma nõrku ja tugevaid kõlgi ning aitavad neil teha otsuseid enda arengu ja tulevase tööelu kohta. Kodundusõppes omandatud teadmised tervislikust toitumisest ja toitumishäiretest õpetavad väärtustama tervislikku eluviisi ning loovad eeldused seda järgida.
Kehaline kasvatus	Kehalise kasvatus kaudu kujundatakse oskust hinnata enda kehalisi võimeid ning valmisolekut neid arendada, samuti suutlikkust jälgida ja kontrollida oma käitumist, järgida tervislikku eluviisi ning vältida ohuolukordi.
Õpipädevus	
Ainevaldkond	Tegevused pädevuse kujundamiseks

Keel ja kirjandus	Keele- ja kirjandustundides arendatakse kuulamis- ja lugemisoskust, eri liiki tekstide mõistmist, fakti ja arvamuse eristamist, erinevatest allikatest teabe hankimist ja selle kriitilist kasutamist, eri liiki tekstide koostamist ning oma arvamuse kujundamist ja sõnastamist.
Loodusained	Erinevate õpitegevuste kaudu arendatakse probleemide lahendamise ja uurimusliku õppe rakendamise oskust: õpilased omandavad oskused leida loodusteaduslikku infot, sõnastada probleeme ja uurimisküsimusi, plaanida ja teha katseid või vaatlusi ning koostada kokkuvõtteid.

	Õpipädevuse arengut toetavad IKT-põhised õpikeskkonnad, mis kiire ja individualiseeritud tagasiside kaudu võimaldavad rakendada erinevaid õpistrateegiaid.
Matemaatika	Ülesannete lahendamise käigus arendatakse analüüsi-, kriitilise mõtlemise ja üldistamise oskust ning õpitakse teadmisi seostama igapäevaeluga.
Võõrkeeled	Õpipädevust kujundatakse pidevalt erinevaid õpistrateegiaid rakendades (nt teabe otsimine võõrkeelsetest allikatest, sõnaraamatu kasutamine). Olulisel kohal on eneserefleksioon ning õpitud teadmiste ja oskuste analüüsimine (nt Euroopa keelemapi põhimõtetest lähtuvalt).
Kunstiained	Kunstides kujundatakse õpipädevust eriilmeliste ülesannete, õppemeetodite ja töövormide kaudu, mis võimaldavad õpilastel teadvustada ning kasutada oma õpistiili. Nii individuaalselt kui ka rühmas lahendatavad uurimis- ja probleemülesanded eeldavad info hankimist, selle analüüsimist ja tõlgendamist ning õpitu kasutamist uudsetes olukordades. Kunstides saavad õpilased ise jõukohaseid ülesandeid luua, oma valikute sobivust kontrollida, uusi oskusi katsetada ning järjekindlalt harjutada. Pidev tagasiside ja eneseanalüüs aitavad järjest suurendada õppija rolli oma õpitegevuse juhtijana.

Sotsiaaalained	Iga sotsiaalvaldkonna õppeaine kujundab suutlikkust organiseerida õpikeskkonda ning hankida õppimiseks vajaminevaid vahendeid ja teavet, samuti oma õppimise plaanimist ning õpitu kasutamist erinevates kontekstides ja probleeme lahendades. Õppetegevuse ja tagasiside kaudu omandavad õppijad eneseanalüüsi oskuse ning suudavad selle järgi kavandada oma edasiõppimist.
Tehnoloogia	Õpitakse nägema ja analüüsima tehnoloogia seost erinevate teadmistega ning kogetakse teistes õppeainetes õpitu vajalikkust praktikas. Töö iseseisev korraldus alates teabe kogumisest, materjalide ja töötlemisviisi valikust ning
	lõpetades töö tegemise ja tulemuse analüüsiga arendab suutlikkust märgata ning lahendada probleeme, hinnata ja arendada oma võimeid ning juhtida õppimist.
Kehaline kasvatus	Õpilasel kujuneb oskus analüüsida ja hinnata enda liigutusoskusi ja kehalisi võimeid ning kavandada meetmeid, kuidas neid täiustada. Koolis tekkinud huvi liikumise/sportimise vastu loob aluse ja eeldused õppida uusi sobivaid liikumisviise.
Suhtluspädevus	
Ainevaldkond	Tegevused pädevuse kujundamiseks
Keel ja kirjandus	Keele- ja kirjandustundides kujundatakse suulise ja kirjaliku suhtluse oskust, suhtluspartneri ja tema suulise ja kirjaliku kõne mõistmist, suhtluspartneriga arvestamist ning sobiva käitumisviisi valikut, oma seisukohtade esitamise ja põhjendamise oskust. Õppetegevuse ja õppetekstide kaudu pannakse alus õpilaste diskuteerimis- ja väitlemis- ning tänapäevasele kirjaliku suhtlemise oskusele.

Loodusained	Õppes on tähtsal kohal loodusteadusliku info otsimine erinevatest allikatest, sh internetist, leitud teabe analüüs ja tõepärasuse hindamine. Olulisel kohal on vaatlus- ja katsetulemuste korrektne vormistamine ning kokkuvõtete kirjalik ja suuline esitus. Ühtlasi arendavad kõik loodusained vastavatele teadusharudele iseloomulike mõistete ja sümbolite korrektset kasutamist nii abstraktses teaduslikus kui ka konkreetses igapäevases kontekstis.
Matemaatika	Matemaatikas arendatakse suutlikkust väljendada oma mõtet selgelt, lühidalt ja täpselt ning kujundatakse valmisolek eri viisidel (tekst, graafik, tabel, diagramm, valem jms) esitatud infot mõista, seostada ja edastada.
Võõrkeeled	Suhtluspädevus on võõrkeeleeõppes keskne. Võõrkeeleeõpetuse eesmärgid lähtuvad otseselt suhtluspädevuse komponentidest ning nende sisust. Hea eneseväljendusoskus, teksti mõistmine ja tekstiloome on eduka suhtlemise
	eeldused võõrkeeltes. Koos suhtluspädevusega arendatakse õppijas oskust võrrelda oma ning võõra kultuuri sarnasusi ja erinevusi, mõista ning väärtustada teiste kultuuride ja keelte eripära, olla salliv ning vältida eelarvamuslikku suhtumist võõrapärasesse. Teiste kultuuride tundmine aitab teadlikumalt tajuda oma keele ja kultuuri spetsiifikat.

Kunstiained	Kunstiainetes on tähtsal kohal kunstiteostest, stiilidest, -ajastutest jms rääkimine, kasutades kirjelduses nii korrektset emakeelt kui ka ainespetsiifilist terminoloogiat. Tööde esitlemine ning aruteludes erinevate seisukohtade võrdlemine ja kaitsmine toetavad väljendusoskust ning ainealase oskussõnavara kasutamist. Kunstija muusikateemaliste referatiivsete ning loovtööde koostamine eeldab oskust mõista teabetekste ning suunab kasutama mitmesuguseid info esitamise viise (tekst, joonis, skeem, tabel, graafik jms). Kunstiainetes tutvutakse kunsti ja muusika kui kommunikatsioonivahenditega, õppides tundma neile eriomast mitteverbaalset keelt ning „tõlkides” sõnumeid ühest keelest teise.
Sotsiaaalained	Sotsiaaalained kujundavad suutlikkust ennast selgelt ja asjakohaselt väljendada kirjas ja kõnes, kasutades asjakohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili ja väärtustada õigekeelsust.
Tehnoloogia	Ühiste ülesannete ja projektide kaudu õpitakse ennast selgelt ja asjakohaselt väljendama ning teistega arvestama, vajaduse korral teisi aitama ning koos töötamise eeliseid kogema. Uurimist vajavate ülesannete lahendamine ning esitluste koostamine arendab oskust lugeda ning mõista teabe- ja tarbetekstening kirjutada eri liiki tekste.
Kehaline kasvatus	Oluline on tunda ja kasutada spordi ning tantsu oskussõnavara, arendada eneseväljendusoskust ning lugeda/mõista teabe- ja tarbetekste.
Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus	
Ainevaldkond	Tegevused pädevuse kujundamiseks
Keel ja kirjandus	Teabetekstide abil arendatakse oskust lugeda teabegraafikat või muul viisil visuaalselt esitatud

	<p>infot, leida arvandmeid, lugeda ja mõista tabelite, skeemide, graafikute ning diagrammidena esitatud infot ning seda analüüsida, sõnalise teabega seostada ja tõlgendada. Õpitakse eristama teaduslikku teavet ilukirjanduslikust ja populaarteaduslikust teabest ning kasutama tehnoloogilisi abivahendeid tekstide loomisel, korrigeerimisel ja esitamisel.</p>
Loodusained	<p>Õpitakse mõistma loodusteaduslikke küsimusi, teaduse ja tehnoloogia tähtsust ning mõju ühiskonnale, kasutama uut tehnoloogiat ja tehnoloogilisi abivahendeid õppeülesandeid lahendades ning tegema igapäevaelus tõenduspõhiseid otsuseid. Kõigis loodusainetes koostatakse ja analüüsitakse arvjooniseid, võrreldakse ning seostatakse eri objekte ja protsesse. Uurimusliku õppe vältel esitatakse katse- või vaatlusandmeid tabelitena ja arvjoonistena ning seostatakse arvulisi näitajaid lahendatava probleemiga.</p>
Matemaatika	<p>Matemaatikas arendatakse oskusi, mis on aluseks tõenduspõhiste otsuste tegemisel. Õpitakse tundma andmete töötlemise, mõõtmise, võrdlemise, liigitamise, süstematiseerimise meetodeid ja tehnikaid.</p>
Võõrkeeled	<p>Matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalase pädevusega seonduvad võõrkeeled suhtluspädevuse kaudu. Esmalt õpitakse võõrkeeles nt arvutama ning seejärel vastavalt keeleoskusearengule mõistma erinevate elu- ja tegevusvaldkondade tekste, sh teabegraafikat või muul viisil visuaalselt esitatud teavet. Õpitakse kasutama tehnoloogilisi abivahendeid eri liiki tekstes luues, korrigeerides ja esitades.</p>

Kunstiained	<p>Kunstiainetes rakendatavate ülesannete lahendamiseks tuleb sõnastada probleeme, arutleda lahendusteede üle, põhjendada valikuid ja analüüsida tulemusi. Õpitakse kasutama kunstimõisteid (kompositsioon, struktuur, rütm jne), võrdlema ja liigitama erinevate nähtuste tunnuseid ning kasutama sümboleid.</p> <p>Kunstiterminoloogias kasutatakse matemaatika ja tehnoloogia sõnavara ja mõisteid.</p> <p>Loomeülesandeid täites õpitakse kasutama tehnoloogiavahendeid ning innovaatilisi lahendusi, mõistma teaduse ja tehnoloogia rolli muusika ning kunsti arengus.</p>
Sotsiaalsained	<p>Sotsiaalsained toetavad oskust kasutada erinevaid ülesandeid lahendades matemaatikale omast keelt, sümboleid ning kõigis elu- ja tegevusvaldkondades. Õpitakse eristama sotsiaalteadusi loodusteadustest (sh mõistma nendes kasutatavate uurimismeetodite eripära). Õpitakse otsima teavet, kasutades tehnoloogilisi abivahendeid, ja tegema saadud teabe alusel tõenduspõhiseid otsuseid.</p>
Tehnoloogia	<p>Tehnoloogiaainetes rakendatavad konkreetsed probleemilahendused nõuavad arvutamise- ja mõõtmisoskust, oskust kasutada loogikat ja matemaatilisi sümboleid. Pakutakse mõtlemist arendavaid tegevusi, milles on vaja püstitada probleeme, leida sobivaid lahendusteid, põhjendada oma valikuid ja analüüsida tulemusi. Õpitakse kasutama ja looma ning kriitiliselt hindama erinevaid tehnoloogiaid ja tehnoloogilisi abivahendeid. Õpitakse mõistma teaduse osa tehnika arengus ja vastupidi.</p>
Kehaline kasvatus	<p>Sporditehniliste oskuste analüüs, kehalise töövõime näitajate ja sporditulemuste dünaamika selgitamine eeldavad õpilastelt matemaatikale omase keele, seoste, meetodite jm kasutamise oskust ning toetavad matemaatikaalset kujunemist. Õpitakse analüüsima tervisespordiga seotud teavet ja tegema tõenduspõhiseid otsuseid. Õpitakse kasutama tehnoloogilisi abivahendeid.</p>

Ettevõtlikuspädevus	
Ainevaldkond	Tegevused pädevuse kujundamiseks
Keel ja kirjandus	Ettevõtlikkuse ning vastutustunde kujunemist toetatakse nii meedia- ja kirjandustekstidest kui ka igapäevaelust lähtuvate eakohaste probleemide arutamisega, nende suhtes seisukoha võtmise ja neile lahenduste otsimisega nii keele- ja kirjandustundides kui ka loovtöodes. Ettevõtlikkuspädevuse kujunemist soodustab õpilaste osalemine projektides, mis eeldavad õpilaste omaalgatust ja aktiivsust ning keele- ja kirjandusteadmiste rakendamist ning täiendamist eri allikatest.
Loodusained	Loodusainete rakendusteaduslikke teemasid käsitledes ilmnevad abstraktsete teadusfaktide ja -teooriate igapäevaelulised väljundid. Koos sellega saadakse ülevaade loodusteadustega seotud elukutsetest ning vastava valdkonnaga tegelevatest teadusasutustest ja ettevõtetest. Ettevõtlikkuspädevuse arengut toetab uurimuslik käsitlus, kus süsteemselt plaanitakse katseid ja vaatlusi ning analüüsitakse tulemusi. Tähtsal kohal on keskkonnaga seotud dilemmade lahendamine ja pädevate otsuste tegemine, mis peale teaduslike seisukohtade arvestavad sotsiaalseid aspekte.
Matemaatika	Ettevõtlikkuspädevust arendatakse eluliste andmetega ülesannete lahendamise kaudu.
Võõrkeeled	Ettevõtlikkuspädevus kaasneb eelkõige enesekindluse ja julgusega, mida annab inimesele võõrkeeleskus. Toimetulek võõrkeelses keskkonnas avardab õppija võimalusi viia ellu oma ideid ja eesmärgid ning loob eeldused koostööks teiste sama võõrkeelt valdavate ea- ja mõttekaaslastega.

Kunstiained	Vajalike oskuste kujunemist toetavad kunstiainetes individuaal- ja rühmatöö, uurimuslikud ning probleemipõhised ülesanded ja õpitava sidumine nüüdisaegse igapäeva eluga. Kunstiainetes väärtustatakse
	uuenduslikke ning loovaid lahendusi. Praktiline loovtegevus annab võimaluse katsetada erinevaid ideede väljendamise ja esitlemise võimalusi, valides leidlikult sobivaid meetodeid ning rõhutades oma tugevaid külgi. Õpitakse tegevust planeerima ja analüüsima, vastutama tööde lõpetamise ja tulemuse eest. Tutvutakse ka valdkonnaga seotud elukutsete ning institutsioonidega.
Sotsiaalsained	Sotsiaalsained õpetavad nägema probleeme ja neis peituvaid võimalusi, seadma eesmärgid, genereerima ideid ning neid ellu viima. Selle kaudu kujundatakse algatusvõimet, vastutustunnet ja koostööoskuseid. Õpitakse seadma tegevuse eesmärgid ja valida sobivaid vahendeid, tegevusi eesmärgi poole püüdlamiseks.
Tehnoloogia	Tehnoloogia valdkonna ainetes on olulisel kohal avatus loomingulistele ideedele ja originaalsetele vaatenurkadele. Esemeid valmistades läbitakse toote arendamise tsükkel idee leidmisest valmis tooteni. Aineprojektid võimaldavad õpilastel katsetada oma ideede elluviimist mitmesuguste ettevõtlusmudelite kaudu, näiteks pidada meeskonnana ajutiselt koolis kohvikut, disainida mõni suuremahuline toimiv ese ning organiseerida tööprotsess klassis.

Kehaline kasvatus	Kehaline kasvatus toetab õpilaste oskust näha probleeme ja leida neile lahendusi, seada eesmärgid, genereerida ideid ning leida sobivaid vahendeid ja meetodeid, kuidas neid teostada. Kehalises kasvatuses õpivad õpilased analüüsima oma kehalisi võimeid ja liigutusoskusi, kavandama tegevusi ning tegutsema sihipäraselt, selleks et tugevdada tervist ja parandada töövõimet. Koostöö kaaslastega sportimisel/liikumisel kujundab toimetulekuoskust ja riskijulgust.
Digipädevus	
Ainevaldkond	Tegevused pädevuse kujundamiseks
Keel ja kirjandus	Ülesannete täitmisel kasutatakse infotehnoloogilisi vahendeid ja veebikeskkonda.
Loodusained	Digipädevuse arendamiseks püütakse kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvast ühiskonnast nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukonnades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.
Matemaatika	Ülesannete koostamisel ja lahendamisel kasutatakse erinevaid infotehnoloogilisi vahendeid ning võimalusi.
Võõrkeeled	Oskab kasutada infotehnoloogilisi vahendeid vajaliku informatsiooni leidmiseks. Oskab kasutada veebikeskkonda keeleõppes.
Kunstiained	Oskab kasutada infotehnoloogilisi vahendeid ja veebikeskkonda.
Sotsiaalsed	Ülesannete koostamisel ja lahendamisel kasutatakse erinevaid infotehnoloogilisi vahendeid ning võimalusi.

Tehnoloogia	Oskab kasutada infotehnoloogilisi vahendeid ja veebikeskonda.
Kehaline kasvatus	Oskab kasutada nutiseadmeid.

Õppimise käsitlus ja õppekeskkond

5.1 Õppimise käsitlus

5.1.1 Oru Põhikooli õppekavas käsitatakse õppimist väljundipõhiselt, rõhutades muutusi õpilase või õpilaste rühma käitumisvõimes. Konkreetsemalt tähendab see selliste teadmiste, oskuste, vilumuste, väärtushoiakute ja -hinnangute omandamist, mis on vajalikud igapäevaelus toimetulekuks. Õppimise psühholoogiliseks aluseks on kogemus, mille õpilane omandab vastastikusel toimes füüsilise, vaimse ja sotsiaalse keskkonnaga. Kogemusi omandades muutub õpilase käitumine eesmärgipärasemaks. Õppekeskkond kindlustatakse koolis õppekava alusel toimuva süstemaatilise ja sihipärase õppe- ja kasvatustegevusega ning õppekeskkonnaks on ka kodu ja laiemas elukeskkonnas toimivad mõjutused. Õpilane on õppeprotsessis aktiivne osaleja, kes võtab võimetekohaselt osa oma õppimise eesmärgistamisest, õpib iseseisvalt ja koos kaaslastega, õpib oma kaaslasti ja ennast hindama ning oma õppimist analüüsima ja juhtima. Uute teadmiste omandamisel tugineb õpilane varasematele ning konstrueerib uue teabe põhjal enda teadmised. Omandatud teadmisi rakendatakse uutes olukordades, probleemide lahendamisel, valikute tegemisel, väidete õigsuse üle arutledes, oma seisukohti argumenteerides ning edasiste õpingute käigus. Õppimine on elukestev protsess, milleks vajalikud oskused ja tööharjumused kujunevad põhihariduse omandamise käigus.

5.1.2 Oru Põhikooli õppekavas mõistetakse õpetamist kui õppekeskkonna ja õppetegevuse organiseerimist viisil, mis seab õpilase tema arengule vastavate, kuid pingutatust nõudvate ülesannete ette, mille kaudu tal on võimalik omandada kavandatud õpitulemused.

5.1.3 Oru Põhikooli õppekavas mõistetakse kasvatust kui õpilase suhete kujundamist teda ümbritseva maailmaga. Edukas väärtuskasvatus eeldab kogu koolipere, õpilase ja perekonna vastastikust usaldust ning koostööd. Hoiakute kujundamise võtmeisik on õpetaja, kelle ülesanne on pakkuda isiklikku eeskujut, toetada õpilaste loomupärast soovi enda identiteedis selgusele jõuda ning pakkuda sobiva arengukeskkonna kaudu tuge erinevates rühmades ja kogukondades ning kogu ühiskonnas aktsepteeritavate käitumisharjumuste väljaarenemiseks.

5.1.4 Õpet kavandades ja ellu viies:

- 1) arvestatakse õpilase taju- ja mõtlemisprotsesside eripära, võimeid, keelelist, kultuurilist ja perekondlikku tausta, vanust, sugu, terviseseisundit, huvi ja kogemusi;
- 2) arvestatakse, et õpilase õppekoormus oleks ea- ja jõukohane, võimaldades talle aega puhkuseks ja huvitegevuseks;
- 3) võimaldatakse õpilastele mitmekesiseid kogemusi erinevatest kultuurivaldkondadest;

- 4) kasutatakse teadmisi ja oskusi reaalses olukorras; tehakse uurimistööd ning seostatakse erinevates valdkondades õpitavat igapäevase eluga;
- 5) luuakse võimalusi õppimiseks ja toime tulemiseks erinevates sotsiaalsetes suhetes (õpilane-õpetaja, õpilane-õpilane);
- 6) kasutatakse nüüdisaegset ja mitmekesist õppemetoodikat, -viise ja -vahendeid (sealhulgas suulisi ja kirjalikke tekste, audio- ja visuaalseid õppevahendeid, aktiivõppemeetodeid, õppekäike, õues- ja muuseumiõpet jms);
- 7) kasutatakse asjakohaseid hindamisvahendeid, -viise ja -meetodeid;
- 8) kasutatakse diferentseeritud õpiülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldavad õpilastel sobiva pingutustasemega õppida, arvestades sealjuures igaühe individuaalsust.

5.1.5 Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõimingu toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandab põhikool kooli õppekava arenduse ning õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus.

5.1.6 Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil. Lõimingu saavutamiseks korraldab põhikool õpet ja kujundab õppekeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlust: täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärke ning määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku.

6.1 Õppekeskkond

6.1.1 Õppekeskkonnana mõistetakse õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles õpilased arenevad ja õpivad. Õppekeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab põhihariduse alusväärtusi ja oma kooli vaimsusust ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone.

6.1.2 Põhikool korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist. Õppekoormus vastab õpilase jõuvarudele.

6.1.3 Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:

- 1) osaleb kogu koolipere;
- 2) luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatusega seotud osaliste vahel;
- 3) koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdselt, austades nende eneseväärikust ning isikupära;
- 4) jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus;
- 5) märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu; hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest;

- 6) välditakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist;
- 7) ollakse avatud vabale arvamusevahetusele, sealhulgas kriitikale;
- 8) luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii üksi kui ka koos kaaslastega;
- 9) luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi- ja eluraskuste puhul;
- 10) luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel;
- 11) korraldatakse koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine;
- 12) korraldatakse koolielu, lähtudes rahvusliku, rassilise, soolise ja muudel alustel võrdse kohtlemise põhimõtetest ning soolise võrdõiguslikkuse eesmärkidest.

6.1.4 Füüsilist keskkonda kujundades jälgib põhikool, et:

- 1) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas;
  - 2) õppes on võimalused kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat ning õpilastel on võimalus kasutada kooliraamatukogu;
  - 3) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;
  - 4) ruumid, sisseseade ja õppevara on esteetilise väljanägemisega;
  - 5) kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja vahendeid;
  - 6) on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt.
- (5) Õpet võib korraldada ka väljaspool kooli ruume (sealhulgas kooliõues, looduses, muuseumides, arhiivides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õppekeskkonnas.

I kooliaste (1.–3. klass)

7.1 I kooliastmes taotletavad pädevused

7.1.1 Esimese kooliastme lõpus õpilane:

- 1) peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist; on viisakas, täidab lubadusi; teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada;
- 2) tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest, oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel;

- 3) teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt;
- 4) oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada; oskab koostada päevakava ja seda järgida;
- 5) suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada;
- 6) mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid äraõpitud väljendeid ja lihtsamaid fraase;
- 7) arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades;
- 8) käitub loodust hoidvalt;
- 9) oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda;
- 10) oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid;
- 11) austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid;
- 12) oskab ilu märgata ja hinnata; hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest;
- 13) hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve;
- 14) oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda;
- 15) teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda, ning on valmis seda tegema.

8.1 Õppe ja kasvatus e rõhuasetused I kooliastmes

8.1.1 Esimeses klassis on õpetuse ja kasvatus e põhitaotluseks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks õppetöök s. Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse õppeülesandeid ja nende täitmiseks kuluvat aega. Esimeses kooliastmes keskendutakse: 1) kõlbeliste töekspidamiste ning heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele;

- 2) positiivse suhtumise kujunemisele koolis käimisesse ja õppimisesse;
- 3) õpiharjumuse ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud töö oskuste ning valikute tegemise oskuste arendamisele;
- 4) eneseväljendusoskuse ja -julguse kujunemisele;
- 5) põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sealhulgas üksteist toetavate ja väärtustavate suhete kujunemisele õpilaste vahel;
- 6) õpiraskuste äratundmisele ning tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

8.1.2 Õpetaja olulisim ülesanne on toetada iga õpilase eneseusku ja õpimotivatsiooni.

8.1.3 Õppetöö korraldamise alus võib esimeses kooliastmes olla üldõpetuslik tööviis. Sõltuvalt õpilaste ettevalmistusest võib kasutada ka aineõpetuslikku tööviisi või üld- ja aineõppe kombineeritud varianti.

II kooliaste (4.–6. klass)

9.1 II kooliastmes taotletavad pädevused

9.1.1 Teise kooliastme lõpus õpilane:

- 1) hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena; peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest;
- 2) oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest;
- 3) väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust;
- 4) oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnistada ning oma tegevust korrigeerida;
- 5) oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides;
- 6) oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua eakohasel tasemel keeleliselt korrektseid ning suhtlussituatsioonile vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet;
- 7) tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsest ja lihtsat infovahetust tuttavatel rutiinsetel teemadel;
- 8) on kindlalt omandanud arvutus- ja mõõtmisoskuse ning tunneb ja oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades;
- 9) väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest;
- 10) oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste;
- 11) oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada; oskab teha vahet faktil ja arvamusel;
- 12) tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme;
- 13) väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada;
- 14) väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest;

15) on leidnud endale sobiva harrastuse ning omab üldist ettekujutust töömaailmast.

10.1 Õppe ja kasvatuse rõhuasetused II kooliastmes

10.1.1 Teises kooliastmes on õpetuse ja kasvatuse põhitähtsuseks vastutustundlike ja iseseisvate õpilaste kujunemine. Õppetöös on oluline äratada ja säilitada õpilaste huvi õppekavaga hõlmatud teadmisi- ja tegevusvaldkondade vastu. Teises kooliastmes keskendutakse:

- 1) õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele, seostades õpitut praktikaga ning võimaldades õpilastel teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada;
- 2) huvitegevusvõimaluste pakkumisele;
- 3) õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele; 4) õpiraskustega õpilastele tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

10.1.2 Õpetuses rakendatakse mitmekesiseid tööviise ja ülesandeid, mis võimaldavad murdeikka jõudvatel õpilastel teha iseseisvaid valikuid ja seostada õpitut praktilise eluga ning aitavad toime tulla õpilaste individuaalselt erineva arenguga, nende muutuvate suhete ja tegutsemisega uutes rollides.

III kooliaste (7.–9. klass)

11.1 III kooliastmes taotletavad pädevused

11.1.1 Kolmanda kooliastme lõpus õpilane:

- 1) tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;
- 2) tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule. Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt;
- 3) on teadmishimuline, oskab õppida ja leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu;
- 4) on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, seab endale eesmärgid ja tegutseb

nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest;

- 5) suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid;
- 6) valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste;
- 7) suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite (loogika ja ruumilise mõtlemise) ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist;

8) mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab

ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes;

9) oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi;

10) suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada;

11) on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust;

12) suudab väljendada ennast loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist; 13) väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne;

14) mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele.

12.1 Õppe ja kasvatuse rõhuasetused III kooliastmes

12.1.1 Kolmandas kooliastmes on õppe ja kasvatuse põhitaotlus aidata õpilastel kujuneda vastutustundlikeks ühiskonnaliikmeteks, kes igapäevaelus iseseisvalt toime tulevad ning suudavad oma huvidele ja võimetele vastavat õpiteed valida. Kolmandas kooliastmes keskendutakse:

- 1) õpimotivatsiooni hoidmisele;
- 2) õppesisu ja omandatavate oskuste seostamisele igapäevaaeluga ning nende rakendatavuse tutvustamisele tulevases tööelus ja jätkuõpingutes;
- 3) erinevate õpistrateegiate teadvustatud kasutamisele ning enesekontrollimise oskuse arendamisele;
- 4) pikemaajaliste õppeülesannete (sealhulgas uurimuslike õppeülesannete) planeerimisele, eesmärkide püstitamisele ja oma tulemuste hindamisele;
- 5) õpilaste erivõimete ja huvid arendamisele;
- 6) õpilaste toetamisele nende edasiste õpingute ja kutsevalikute tegemisel.

Õppekorraldus

13.1 Kohustuslikud ja valikõppeained

13.1.1 Oru Põhikooli õppekavas on esitatud järgmised kohustuslike õppeainete ainekavad:

- 1) keel ja kirjandus: eesti keel, kirjandus;
- 2) võõrkeeled: A-võõrkeel, B-võõrkeel;
- 3) matemaatika: matemaatika;
- 4) loodusained: loodusõpetus, bioloogia, geograafia, füüsika, keemia;
- 5) sotsiaalsained: inimeseõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus;
- 6) kunstained: muusika, kunst;
- 7) tehnoloogia: tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus; 8) kehaline kasvatus: kehaline kasvatus.

13.1.2 A-võõrkeelena õpitakse Oru Põhikoolis alates teisest klassist inglise keelt ja B-võõrkeelena alates viiendast klassist vene keelt. Õpilase puhul, kes õpib eesti keelt teise keelena, ei ole kohustuslikku B-võõrkeelt. A- ja B-võõrkeele on valinud kool ise, arvestades võimalusi ja kujunenud traditsioone.

13.1.3 Oru Põhikooli õppekavas on esitatud järgmised valikõppeainete ainekavad:

1. usundiõpetuse ainekava;
2. informaatika ainekava;
3. karjääriõpetuse ainekava;

13.1.4 Usundiõpetust õpetatakse vaid riiklikus õppekavas toodud ainekava järgi.

13.1.5 4.-9. klassis vahetatakse poiste ja tütarlaste tehnoloogiaõpetuse rühmi vastavalt kooliastmete õpitulemustele.

14.1 Läbivad teemad

14.1.2 Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

14.1.2 Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

- 1) õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi;
- 2) aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineüleseid, klassidevahelisi ja ülekoollisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
- 3) valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
- 4) läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
- 5) korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälisest õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

14.1.3 Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad on:

- 1) elukestev õpe ja karjääri planeerimine – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on

valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutavas õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid;

2) keskkond ja jätkusuutlik areng – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele;

3) kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele; 4) kultuuriline identiteet – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumistaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;

5) teabekeskond – taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskkonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaksvõetud kommunikatsioonieetika järgi;

6) tehnoloogia ja innovatsioon – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;

7) tervis ja ohutus – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele;

8) väärtused ja kõlblus – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

15.1. Õppe ja kasvatuse korralduse alused

15.1.1 Õppe ja kasvatuse korraldus määratakse kooli õppekavas, lähtudes riiklikus õppekavas esitatud nõuetest.

15.1.2 Õpe võib olla korraldatud mitmel viisil: kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel või erinevate õppeainete õpetamine toimub teatud ajal õppeaastas; kasutatakse üldõpetuslikku õpet, mille puhul keskendutakse teatud teemadele, eristamata tavapäraseid ainetunde.

15.1.3 Põhikooli kohustuslike õppeainete nädalatundide arv I, II ja III kooliastmes on järgmine:

Õppeaine	I aste	I klas s	II klas s	III klas s	II aste	IV klas s	V klas s	VI klas s	III aste	VII klas s	VIII klas s	IX klas s
----------	--------	----------	-----------	------------	---------	-----------	----------	-----------	----------	------------	-------------	-----------

eesti keel	19	7	6	6	11	5	3	3	6	2	2	3
kirjandus					4		2	2	6	2	2	2
A- võõrkeel	3			3	9	3	3	3	9	3	3	3
B-võõrkeel					3			3	9	3	3	3
matemaatika	10	3	3	4	13	4	4	5	13	5	4	4
loodusõpetus	3	1	1	1	7	2	2	3	2	2		
geograafia									5	2	2	2
bioloogia									5	1	2	2
keemia									4		2	2
füüsika									4		2	2
ajalugu					3		1	2	6	2	2	2
inimeseõpetus	2		1	1	2		1	1	2	1	1	
ühiskonnaõpetus					1			1	2			2
muusika	6	2	2	2	4	2	1	1	3	1	1	1
kunst	4,5	2	1	1,5	3	1	1	1	3	1	1	1
tööõpetus	4,5	1	2	1,5								
käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus					5	1	2	2	5	2	2	1
kehaline kasvatus	8	2	3	3	8	3	3	2	6	2	2	2

Tabel 1 Kohustuslike tundide arv klassiti ja kooliastmeti

15.1.4 Eesti õppekeelega koolis või klassis õpitakse eesti keelt ainekava „Eesti keel ja kirjandus“ järgi, välja arvatud käesoleva määruse § 17 lõikes 1 sätestatud juhul. Eesti keelest erineva õppekeelega koolis õpitakse eesti keelt üldjuhul „Eesti keel teise keelena“ ainekava järgi, kui kooli õppekavaga või individuaalse õppekavaga ei ole sätestatud, et eesti keelt õpitakse „Eesti keel ja kirjandus“ ainekava järgi. A-võõrkeelena õpitakse inglise, prantsuse, saksa või vene keelt. B-võõrkeelena õpitakse inglise, prantsuse, saksa või vene keelt või

muud võõrkeelt. Õpilase puhul, kes õpib eesti keelt teise keelena, ei ole kohustuslikku B-võõrkeelt. A- ja B-võõrkeele valib põhikool, arvestades kooli võimalusi ning õpilaste soove.

15.1.5

Lisaks lõikes 3 sätestatule määratakse eesti õppekeelega põhikooli I kooliastmes kaheksa, II kooliastmes kümne ja III kooliastmes nelja nädalatunni kasutamine kooli õppekavas. Oru Põhikooli vaba tunniresursi kasutamine kirjas alljärgnevas tabelis:

Õppeaine	Lisatund	I klass	II klass	III klass	IV klass	V klass	VI klass	VII klass	VIII klass	IX klass
eesti keel	2				1					1
matemaatika	3	1	1	1						
A- võõrkeel	3		2			1				
B-võõrkeel	3					2	1			
geograafia	1							1		
bioloogia										
ajalugu	1					1				
usundiõpetus	1		1							
karjääriõpetus	1									1
Loovtöö alused	1								1	
Muusikaline liikumine	1	1								
Informaatika/õpioskused	3			1		1	1			
III kooliastme valikkursus	1							1		
Lubatud maht/kasutatud maht		8/8			10/10			4/5		

Tabel 2 lisatundide maht ja nende jagamine ainete vahel.

15.1.6 Kooli omapära ja piirkondliku eripära arvestamiseks või eesti keelest erineva õppekeelega põhikoolide valikainete ning lõimitud aine- ja keeleõppe (sealhulgas

keelekümbelse) kasutamiseks võib põhikooli kooli hoolekogu nõusolekul muuta riikliku õppekava kohustuslike õppeainete ja läbivate teemade nimistut (sealhulgas liita ning ümber kujundada õppeaineid) ning muuta tunnijaotusplaani, tagades oma kooli õpilastele riiklikus õppekavas määratud üldpädevuste, õpitulemuste ning õppe- ja kasvatusesmärkide saavutamise kooliastmete lõpuks. Need erinevused kirjeldatakse kooli õppekavas ning neist teavitatakse õpilaste vanemaid või teovõimelise õpilase puhul õpilast. Nimetatud erinevuste korral esitatakse I ja II kooliastmel kooliaasta lõpul vanema või teovõimelise õpilase puhul õpilase taotlusel ning III kooliastmel kooliaasta lõpul kõigi õpilaste kokkuvõtvad hinded ja hinnangud riikliku õppekava kohustuslike õppeainete loendi alusel.

15.1.7 Piirkondliku eripära või kooli omapära arvestamiseks võib Oru Põhikooli hoolekogu nõusolekul muuta riikliku õppekava kohustuslike õppeainete ja läbivate teemade nimistut (sealhulgas liita ning ümber kujundada õppeaineid) ning muuta tunnijaotusplaani, tagades oma kooli õpilastele teiste koolide õpilastega võrdväärsed võimalused riiklikus õppekavas määratud üldpädevuste, õpitulemuste ning õppe- ja kasvatusesmärkide saavutamiseks kooliastmete lõpuks. Neid erinevusi kirjeldatakse siis kooli õppekavas ning neist teavitatakse õpilaste vanemaid. Nimetatud erinevuste korral esitatakse I ja II kooliastmel kooliaasta lõpul vanema palvel ning III kooliastmel kooliaasta lõpul kõigi õpilaste koondhinded või -hinnangud riikliku õppekava kohustuslike õppeainete loendi alusel.

15.1.8 Läbivate teemade lõiming õppeainetesse pannakse kirja õpetajate töökavadesse

15.1.9 Oru Põhikooli I kooliastmes kasutatakse üldõpetusliku õppe printsiipi nn pikkades tundides, mille puhul keskendutakse õppeaineid lõimides teatud teemadele ning mida viikase läbi vähemalt korra poolaasta jooksul.

15.1.10 III kooliastmes korraldab põhikooli õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö, milleks on uurimus, projekt, kunstitöö või muu taoline. Loovtöö teemad pakub kool, täpsema teemavaliku teevad õpilased. Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka kollektiivselt. Loovtöö korraldust kirjeldatakse kooli õppekavas.

15.1.11 Õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema ja direktori või direktori volitatud õpetaja või teise õppe- ja kasvatusalal töötava isiku kokkuleppel võib kool arvestada kooli õppekava välist õppimist või tegevust, sealhulgas õpinguid mõnes teises üldhariduskoolis koolis õpetatava osana, tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratud õpitulemusi.

16.1 Õpilase ja vanema teavitamine ning nõustamine

16.1.1 Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Õpilase võimete ja annete kõrgeimale

võimalikule tasemele arendamiseks tuleb põhikoolis selgitada välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valida sobivad õppemeetodid ning korraldada diferentseeritud õpet. Põhikool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde.

16.1.2 Põhikool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.

16.1.3 Põhikool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse.

16.1.4 Põhikool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks trimestri- või õppeaasta algul.

16.1.5 Oru Põhikooli õpilase ja lapse seadusliku esindaja teavitamise kord on sätestatud kooli kodukorras.

16.2 Karjääriõppe korraldus

16.2.1 Oru Põhikool korraldab õpilaste teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse.

16.2.2 Karjääriõpe toimub kogu põhikooli ulatuses läbiva teema kaudu, rohkem keskendutakse karjääri planeerimisele III kooliastmes.

16.2.3 Oru Põhikool teeb koostööd karjääriteenuseid osutava keskusega ja kohaliku kogukonnaga.

17.1 Hariduslike erivajadustega õpilastele kohaldatavad erisused

17.1.1 Hariduslike erivajadustega on õpilane, kelle eriline andekus, õpiraskused, terviserike, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õpest eemal viibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppesisus, õppeprotsessis, õppekeskkonnas (õppevahendid, õpperuumid, suhtluskeel, sealhulgas viipekeel või muud alternatiivsed kommunikatsioonid, tugipersonal, spetsiaalse ettevalmistusega pedagoogid ja muu selline) või taotletavates õpitulemustes.

17.1.2 Oru Põhikooli põhimäärusest tuleneb, et hariduslike erivajadustega õpilaste õppe paremaks korraldamiseks võib kool moodustada järgmisi rühmi:

- 1) õpiabirühmi logopeedilise abi osutamiseks;
- 2) rühmi käitumisprobleemidega õpilastele; 3) rühmi õpiraskustega õpilastele.

Vajadusel võib kool võib korraldada individuaalõpet õpilase erivajadusest lähtuvalt.

17.1.3 Kui eesti õppekeelega põhikoolis õpib eesti keelest erineva emakeelega õpilane või välisriigist saabunud õpilane, kelle eestikeelse õppe kogemus põhikoolis on olnud lühem kui kuus õppeaastat, võib kool õpilase vanema nõusolekul eesti keele õpet korraldada „Eesti keel teise keelena” ainekava alusel.

17.1.4 Eestis vähem kui kolm aastat elanud õpilase puhul võib õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema taotlusel loobuda B-võõrkeele õppes.

17.1.5 Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe toetamiseks võib kasutada valikainete õpetamiseks ettenähtud tunniressurssi, kui nii on kavandatud individuaalses õppekavas.

17.1.6 Sõltuvalt õpilase hariduslikust erivajadusest teeb Oru Põhikool talle kohandusi või muudatusi õppeajas, õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas või taotletavates õpitulemustes. Kohanduste ja muudatuste tegemisse kaasatakse õpilase seaduslik esindaja. Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes kooli õppekavaga, tuleb muudatuste rakendamiseks koostada individuaalne õppekava. Kui haridusliku erivajadusega õpilasele koostatud individuaalse õppekavaga nähakse ette riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine või kohustusliku õppeaine õppimisest vabastamine, võib individuaalset õppekava rakendada nõustamiskomisjoni soovitusel. Individuaalse õppekava koostamisel kaasatakse õpilane või piiratud teovõimega õpilase puhul vanem ning vajaduse kohaselt õpetajaid ja tugispetsialiste.

17.1.7 Õpilase puhul, kellele eriarsti otsusega on soovitatud õppimist liikumispuudega õpilaste klassis, võib kooli õppekava või individuaalse õppekavaga sätestada nominaalseks õppeajaks põhikoolis 10 õppeaastat.

17.1.8 Õpilase puhul, kellele eriarsti otsusega on soovitatud õppimist kõnepuudega õpilaste klassis, võib kooli õppekava või individuaalse õppekavaga sätestada nominaalseks õppeajaks põhikoolis 10 õppeaastat ning:

- 1) eesti keele (eesti õppekeele puhul) või vene keele (vene õppekeele puhul) maht on I kooliastmes vähemalt 32 õppetundi, II kooliastmes vähemalt 22 õppetundi ning III kooliastmes vähemalt 15 õppetundi;
- 2) võib mitte õpetada B-võõrkeelt, kui see on ette nähtud kooli või individuaalses õppekavas.

17.1.9 Õpilase puhul, kellele eriarsti otsusega on soovitatud õppimist kuulmispuudega õpilaste klassis, võib kooli õppekava või individuaalse õppekavaga sätestada nominaalseks õppeajaks põhikoolis 11 õppeaastat ning:

1) eesti keele (eesti õppekeele puhul) või vene keele (vene õppekeele puhul) maht on I kooliastmes vähemalt 36 õppetundi, II kooliastmes vähemalt 36 õppetundi ning III kooliastmes vähemalt 18 õppetundi, sealjuures võib käesoleva punkti alusel lisanduvad eesti keele või vene keele tunnid asendada viipekeele õppega;

2) võib mitte õpetada B-võõrkeelt, kui see on ette nähtud kooli või individuaalses õppekavas.

17.1.10 Õpilase puhul, kellele eriarsti otsusega on soovitatud õppimist nägemispuudega õpilaste klassis, võib kooli õppekava või individuaalse õppekavaga sätestada nominaalseks õppeajaks põhikoolis 10 õppeaastat ning tööõpetust, käsitööd ja kodundust õpetatakse III kooliastmes vähemalt 12 nädalatundi.

17.1.11 Õpiraskustega õpilaste klassis võib kooli õppekavaga näha ette vähendatud või asendatud õpitulemused võrreldes käesolevas määruses sätestatud taotletavate õpitulemustega.

17.1.12 Väikeklassis või ühele õpilasele keskendatud õppe puhul võib kooli õppekavas võrreldes käesoleva määrusega muuta tunnijaotusplaani, näha ette vähendatud või asendatud õpitulemused võrreldes käesolevas määruses sätestatud taotletavate õpitulemustega ning vähendatud õppekoormuse, kuid mitte alla 20 õppetunni õppenädalas.

17.1.13 Kasvatusraskustega õpilaste klassis võib kooli õppekavaga näha ette käesolevas määruses sätestatud väiksema õppekoormuse, kuid mitte alla 24 õppetunni õppenädalas. Lisaks sellele viiakse kasvatusraskustega õpilaste klassis koostöös kutsekooliga läbi kutsealast eelkoolitust või kutseõpet põhikoolis. Kasvatusraskustega laste klassis võib mitte õpetada B-võõrkeelt, tööõpetust, käsitööd ja kodundust ning tehnoloogiaõpetust, kui see on ette nähtud kooli või individuaalses õppekavas.

17.1.14 Kui individuaalse õppekavaga ettenähtud muudatused ja kohandused ei võimalda Oru Põhikooli õppekavas sätestatud õpitulemusi saavutada, on individuaalse õppekava rakendamine lubatud üksnes nõustamiskomisjoni soovitusel.

18.1 Mittestatsionaarses õppes kohaldatavad erisused

18.1.1 Tunnijaotusplaan mittestatsionaarses õppes määratakse kooli õppekavas, tagades õpilastele riiklikus õppekavas määratud üldpädevuste, õpitulemuste ning õppe- ja kasvatusesmärkide saavutamise kooliastmete lõpuks ning arvestades „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” §-s 22 sätestatud õppekoormust ja käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 sätestatud erisusi.

18.1.2 Mittestatsionaarses õppes ei kuulu kehaline kasvatus, tööõpetus, käsitöö ja kodundus ning tehnoloogiaõpetus kohustuslike õppeainete hulka.

18.1.3 Mittestatsionaarses õppes õppija puhul võib õpilase taotlusel loobuda B-võõrkeele õppest.

Hindamine ning klassi ja põhikooli lõpetamine

19.1. Hindamise alused

19.1.1 Hindamise eesmärk on:

- 1) toetada õpilase arengut – anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta, innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima, suunata õpilase enesehinnangu kujunemist ja suunata õpilast edasise haridustee valikul;
- 2) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel; 3) anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning põhikooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

19.1.2 Esimeses klassis kasutatakse õpilase õpitulemustest tagasiside andmiseks sõnalisi hinnanguid.

19.1.3 Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.

19.1.4 Õppeainetes, mis eeldavad erivõimel põhinevaid oskusi (kehaline kasvatus, muusika, kunst, tööõpetus), ei eelistata hindamisel andekust, vaid õpilase püüdlikkust, arengut, osalemist õppeprotsessis ja teoreetilisi teadmisi.

19.1.5 Õpetaja tutvustab vajadusel õpilastele oma hindamise põhimõtteid ja selgitab, kuidas kujuneb kokkuvõttev hinne.

19.1.6 Õpetajal on kuhustus õpilaste poolt sooritatud tööd parandada ja tulemused Stuudiumisse sisestada 10 tööpäeva jooksul.

19.1.7 Kui õpilane jääb trimestri lõpus hindamata, antakse talle järgmise trimestri alguses aega kaks nädalat puudjääkide likvideerimiseks.

19.2 Hinnetest ja kontrolltöödest teavitamine

19.2.1 Lapse seaduslik esindaja saab õpilase hinneid jälgida Stuudiumist.

19.2.2 Õpilasele väljastatakse klassitunnistus paber kandjal üks kord, õppeaasta lõpus.

19.2.3 1.klassis hinnatakse õpilasi sõnalise hinnanguga. 1.klassis antakse välja kujundava hindamise tunnistus.

19.2.4 Kontrolltöö peab olema ette planeeritud ja aineõpetaja ning õpilaste vahel kokku lepitud vähemalt 5 õppepäeva enne kontrolltöö toimumist, kui osapooled ei lepi kokku teisiti. Kokkuleppe sõlmimisel peavad mõlemad pooled üles näitama head tahet ja püüdlema kompromissi poole.

19.2.5 Õppepäevas on üldjuhul üks kontrolltöö, kui osapooled ei lepi kokku teisiti. Kokkuleppe sõlmimisel peavad mõlemad pooled üles näitama head tahet ja püüdlema kompromissi poole.

19.2.6 Tunnikontrolle võib teha ette teatamata.

19.2.7 Kui hinnatud on tervet klassi, on õpetajal kohustus Stuudiumi tunnikirjelduses või selle pealkirjas välja tuua, mille eest hinded on pandud. Kui hinnatakse üksikuid õpilasi, märgib õpetaja hinde selgituse kommentaaridesse.

19. 3. Käitumise ja hoolsuse hindamine

19.3.1 Käitumise ja hoolsuse hindamise eesmärk on suunata õpilane järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, täitma kooli kodukorra nõudeid ning motiveerida õpilast hoolikalt täitma õpiülesandeid.

19.3.2 Käitumise hindamisel lähtutakse kooli kodukorra reeglitest ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormidest.

19.3.3 Hoolsuse hinne sisaldab õpilase suhtumist õppetöösse, järjekindlust õppeülesannete ja endale võetud kohustuste täitmisel.

19.3.4 Käitumist ja hoolsust hinnatakse kokkuvõtvalt kolm korda aastas.

19.3.5 Käitumise ja hoolsuse hinde aluseks on õpetajate poolt Studiumisse kantud märkused, kiitused ja hoolsuse ning käitumise trimestrihinne.

19.3.6 trimestri lõpus teeb klassijuhataja kiitustest, märkustest ja hoolsuse ning käitumise trimestrihindest koondi ning koostab hindamismudeli alusel lühikese ülevaate õpilase käitumisest ja hoolsusest. Kokkuvõtte kajastub Studiumis märkusena. Mitterahuldava hinde puhul hinde kommentaarina. Kokkuvõtte koondi põhjal pannakse välja hinne, mis kajastub tunnistusel.

19.3.7 Käitumise ja hoolsuse hindamisel arvestatakse põhimõtet, et kui rikkumine ei ole korduv, siis see ei kajastu trimestrihindes.

19.3.8 Käitumise ja hoolsuse hinne ei kajasta teadmisi.

19.4. Järelevastamine ja hinnete parandamine

19.4.1 Õpilane on kohustatud tegemata jäänud töö (Stuudiumis „!“, ja lisana seletus) 10 õppepäeva jooksul järele vastama. Pärast 10 õppepäeva möödumist ei ole ilma mõjuva põhjuseta tegemata tööd võimalik enam sooritada.

19.4.2 Õpilasel on võimalus mitterahuldavale hindele („1“ ehk „nõrk“ või „2“ ehk „puudulik“) sooritatud töö 10 õppepäeva jooksul järele vastata.

19.4.3 Kümne õppepäeva alguseks loetakse päeva, mil hinne teatatakse õppetunnis või Stuudiumis.

19.4.4 Põhjendatud puudumise korral algab 10 õppepäeva lugemine kooli tulemise päevast.

19.4.5 Mõjuva põhjuse korral on õpilasel õigus tööd järele vastata ka pärast 10. õppepäeva. Põhjuse mõjuvuse üle otsustab õpetaja.

19.4.6 Tegemata jäänud töö märgitakse Stuudiumis märgiga „!“. Töö sooritamisel kustutatakse märk ja asendatakse numbrilise hindega. Kui töö jääb sooritamata, on kokkuvõtval hindamisel märgi „!“ vääruseks 0%.

19.4.7. Mitterahuldavale hindele („nõrk“ või „puudulik“) sooritatud töö parandamisel kantakse mitterahuldavale hindele kaldkriipsuga kõrvale uus hinne. Kui hinne väärtus on sama, siis kirjutatakse hindele lisaks kommentaar.

19.4.8 Tunnikontrolle ja koduseid töid järele vastata ei saa, kui õpetaja ei otsusta teisiti.

19.4.9 Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, hinnatakse kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hindega „nõrk“. Õpilasele jääb õigus töö järele vastata.

19.4.10 Õpetajal on õigus keelduda järeltöö andmise võimalusest, kui õpilane ei ole hindelise töö ajal täitnud tööülesannet ja seejuures eksinud kodukorra vastu.

19.5. Õpetajapoolsed muutused hindamissüsteemis

19.5.1 Õpetajal on õigus muuta hindamise korda järeltööde sooritamise osas. Kui õpetaja otsustab korda muuta, peab see olema läbi räägitud kooli juhtkonnaga ning tema ainekabinetis kõigile nähtavas kohas olema vastav juhend.

19.5.2 Õpetajal on õigus loobuda töö vastuvõtmisest, kui selle vormistus läheb vastuollu õpetaja poolt kehtestatud vormistusreeglitega. Reeglid peavad olema varem kokku lepitud.

19.6. Loovtöö ja koolisisene tasemetöö

19.6.1 8. klassi jooksul sooritab õpilane loovtöö, mille hinne kajastub 9. klassi lõputunnistusel.

19.6.2 2. 5. ja 8. klassi õpilased sooritavad nii paljudes ainetes kui võimalik koolisisese kokkuvõtva töö. Töö koostab aineõpetaja lähtuvalt aasta jooksul õpitud materjalist. Tööks eraldi ei õpita.

20.1 Kujundav hindamine

20.1.1. Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämiste kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

20.1.2 Õppetunni või muu õppetegevuse vältel saab õpilane õpetajalt, kaaslastelt või enesehinnangu abil enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppeja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade), ent ka käitumise, hoiakute ning väärtushinnangute kohta.

20.1.3 Õpilane kaasatakse hindamisse, et arendada tema oskust eesmärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel hinnata ning tõsta õpimotivatsiooni.

20.1.4 Koolipere annab õpilasele igapäevaste tegevuste ja sündmuste vältel tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Põhikool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.

20.1.5 Arenguvestlusel analüüsitakse õpilase arengut ja toimetulekut tulenevalt õpilase individuaalsest eripärast ja õpilase, vanema või kooli poolt oluliseks peetavast (näiteks käitumine ja emotsionaalne seisund, hoiakud ja väärtushinnangud, motivatsioon, huvid, teadmised ja oskused). Arenguvestlus võimaldab anda tagasisidet õppekava üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide, läbivate teemade eesmärkide, ainevaldkondlike eesmärkide ja ainealaste õpitulemuste kohta. Arenguvestlusel seatakse uued eesmärgid õppimisele ja õpetamisele. Arenguvestluse oluline osa on õpilase enesehindamine.

20.1.6 Õpetajad kasutavad kujundava hindamise meetodeid vastavalt õppeprotsessi eripärale.

21.1 Hinnete väärtus, selgitus ja muud märgid Stuudiumis

21.1.1 Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes.

21.1.2 Ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi väljendatakse Oru Põhikoolis kas numbriliste hinnetega viie palli süsteemis või kooli hindamissüsteemile vastavate kirjalike sõnaliste hinnangutega.

21.1.3 Hindamine viie palli süsteemis väljendub alljärgnevas tabelis:

Hinde protsendiline väärtus	Hinde sõnaline selgitus	Hinne viie palli süsteemis
100%-90%	Saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid.	5
89%-75%	Saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele.	4
74%-50%	Saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kool lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisesel õppimisel või edasises elus.	3
49%-20%	Õpilase areng vaadeldavate õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisesel õppimisel või edasises elus.	2
19%-1%	Saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisesel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng õpitulemuste osas puudub.	1
0%	Töö on sooritamata.	!
	Vabastatud kehalisest kasvatusesest tõendi alusel.	V

	Hilinemine õppetundi	H
50-100%	Arvestatud	AR
1-49%	Mittearvestatud	MA

Tabel 3 Hinded ja märgid Stuudiumis

22.1 Kokkuvõtvad hinded ja järgmisse klassi üleviimine

22.1.1 Kokkuvõttev hindamine on hinnete koondamine trimestri- ning koondamine aastahinneteks.

22.1.2 Üldjuhul esitatakse koondhinded viie palli süsteemis. Põhikool võib viie palli süsteemi asemel kasutada koolisiseselt teistsugust hindedüsteemi. Kasutatav hindedüsteem ja hinnete viie palli süsteemi teisendamise põhimõtted sätestatakse kooli õppekavas. Õpilase koolist lahkumisel teisendatakse selle õppeaasta kokkuvõtvad hinded ja käimasoleva õppetrimestri jooksul saadud hinded viie palli süsteemi.

22.1.3 I ja II kooliastmes võib kokkuvõtva hindamisena kasutada vähemalt kaks korda õppeaastas toimuvat kirjeldavate sõnaliste kokkuvõtivate hinnangute andmist, millel ei pea olema numbrilist ekvivalenti. Kokkuvõtvast hinnangust peab selgelt kajastuma, kuivõrd taotletud õpitulemused on saavutatud.

22.1.3 Kui õppeperioodi keskel on õppeaine poolaastahinne või -hinnang jäänud andmata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse aastahinde või -hinnangu väljapanekul vastaval perioodil omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele «nõrk» või antakse tulemustele mitterahuldav hinnang.

22.1.4 Õpilasele, kelle poolaastahinne on «puudulik» või «nõrk», kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem (nt logopeediline abi, parandusõpe jm) vastavalt kooli õppekavas sätestatule, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.

22.1.5 Poolaastahinnete või -hinnangute alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmisse klassi üleviimise otsus tehakse enne õppeperioodi lõppu.

22.1.6 Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt poolaastahinnetest või -hinnangutest tuleks välja panna aastahinne «puudulik» või «nõrk» või mitterahuldav hinnang. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetel juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused.

Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu. Aastahinne või -hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

22.1.7 Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamis õppeaines aastahinne «puudulik» või «nõrk» või mitterahuldav hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

22.1.8 Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamis õppeaines aastahinne «puudulik» või «nõrk» või mitterahuldav hinnang. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.

22.1.9 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

22.1.10 Lõikes 5 sätestatud tähtaegu ei kohaldata õpilase suhtes, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ette nähtud erisused järgmisse klassi üleviimise ajaks.

23.1 Põhikooli lõpetamine

23.1.1 Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt «rahuldavad» ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele või eesti keele teise keelena eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.

23.1.2 Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele: 1) kellel on üks nõrk või puudulikksamihinne või õppeaine viimane aastahinne; 2) kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulikksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.

23.1.3 Haridusliku erivajadusega õpilasele, kelle individuaalne õppekava sätestab teistsugused nõuded võrreldes riikliku õppekavaga, on lõpetamise aluseks individuaalse õppekava õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel (ühtsete küsimustega põhikooli lõpueksami töö kohandamine, abivahendite kasutamine, koolieksam vms) vastavalt haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.

23.1.4 Põhikooli lõpetanuks peetakse eksterni, kes:

1) on sooritanud põhikooli lõpueksamid ning

2) on sooritanud aineeksamid nendes õppeainetes, milles tal puuduvad põhikooli lõputunnistusele kantavad hinded, või milles ta ei ole tõendatud teadmisi ja oskusi varasemate õpi- ja töökogemuste arvestamise kaudu. Eksterni ei hinnata kehalises kasvatuses, tööõpetuses, käsitöös ega kodunduses.

Kooli õppekava

24.1 Kooli õppekava koostamise alused ja ülesehitus

24.1.1 Riikliku õppekava alusel koostab põhikool kooli õppekava. Kooli õppekava on põhikooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, milles kirjeldatakse õppe rõhuasetused ja tegevused õppekava täitmiseks.

(2) Kooli õppekava koostades peetakse silmas kooli ja paikkonna eripära, kooli töötajate, lastevanemate ja õpilaste soove ning kasutatavaid vaimseid ja materiaalseid ressursse.

(3) Kooli õppekava koostamises osalevad kõik koolis õppe- ja kasvatusalal töötavad isikud ning vajadusel teised koolitöötajad. Kool kaasab õppekava koostamisse õpilasi, lapsevanemaid ja teiste huvirühmade esindajaid. Kooli õppekava koostamise, rakendamise ja arendamise demokraatliku korralduse eest vastutab direktor.

(4) Kooli õppekava kehtestab direktor. Kooli õppekava ja selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.

(5) Kooli õppekava koosneb üldosast ja ainevaldkondade kavadest.

(6) Kooli õppekava üldosas esitatakse:

1) kooli väärtused ja eripära, kooli õppe- ja kasvatusesmärgid;

2) õppekorraldus – tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti, sealhulgas käeoleva määruse § 15 lõikes 4 nimetatud tundide kasutamine, läbivate teemade ja lõimingu rakendamine, valikainete ja võõrkeelte valik, eesti keelest erinevate õppekeelte kasutamine õppeaineti, riiklikus õppekavas sätestatud õppeainete nimetustes või õppemahtudes tehtud erisused ja erisuste tegemise põhjendused;

3) õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused, sh õppekava rakendamist toetavad tegevused, õppekäigud ja muu taoline;

4) III kooliastme loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord;

5) õpilaste arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus;

6) hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord;

7) karjääriõppe, sh karjääriinfo ja nõustamise korraldamine;

8) õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus; 9) õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted; 10) kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

25.1 Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

25.1.1 Ettepanekud Oru Põhikooli õppekava uuendamiseks ja täiendamiseks tuleb teha kirjalikult kooli direktorile.

25.1.2 Ettepanekuid Oru Põhikooli õppekava uuendamiseks ja täiendamiseks arutab kooli õppenõukogu.

25.1.3 Kooli õppekava ja selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse andmiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele.

25.1.4 Kooli õppekava kehtestab kooli direktor.

26.1 III kooliastme loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord

26.1.1 Loovtöö on juhendatud õppeprotsess, mille käigus

- 1) rakendab õpilane iseseisva töö oskusi ja omandatud teadmisi, arendab loovust, kinnistab ning täiendab koolis omandatud;
- 2) valmib kas õpilasuurimus, projekt või praktiline töö.

26.1.2 Loovtöö eesmärgiks on pakkuda õpilasele võimetekohast ning huvidest lähtuvat eneseteostuse võimalust ning toetada:

- 1) õpilase tervikliku maailmapildi, loomingulise algatusvõime ja eneseväljendusoskuse kujunemist ning aidata kaasa uute ideede teostamisele õppeainete lõimingu ja loovtöö protsessi kaudu;
- 2) õpimotivatsiooni, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemise kujunemist;
- 3) õpilase kujunemist loovaks ning mitmekülgseks isiksuseks;
- 4) üldpädevuste (iseseisev ja rühmas töötamine, probleemide lahendamine, kriitiline mõtlemine, argumenteerimis-, eneseväljendus- ja esinemisoskus, töö allikate ja andmetega; tegevuse kavandamine ning kavandatu järgimine, tegevuse ja töö analüüsimise oskus, loovtöö vormistamine, IKT vahendite kasutamine jne) kujunemist;
- 5) õpilast tema võimete paremal tundmaõppimisel, mis aitaks teha valikuid järgnevateks õpinguteks.

26.1.3 Loovtöö läbiviimisel kirjeldatakse kooli õppekava üldosas ära järgmised põhimõtted:

- 1) loovtöö korraldamine;
- 2) loovtöö teema valimine;
- 3) õpilaste juhendamine; 4) loovtöö esitlemine; 5) loovtöö hindamine.

26.2 Loovtöö korraldamine

26.2.1 Loovtöö koostatakse III kooliastmes 8. klassis. Loovtöö korraldamise eest vastutab õppealajuhataja koos klassijuhatajaga, loovtöö juhendajateks on üldjuhul Oru Põhikooli töötajad.

26.2.2 Loovtöö teema pakub välja kool, täpsema teemavaliku teeb õpilane ise.

26.2.3 Soovituslikult on loovtöö praktiline töö, mille toetuseks või tõestuseks kirjutab õpilane kirjaliku osa. Loovtööks loetakse ka head kohta aineolümpiaadil.

26.2.4 Loovtöö korraldamise käigus kohtub õpilane oma juhendajaga regulaarselt, kus esitab etapiliselt enda töö järje.

26.3. Loovtöö teema valimine

26.3.1 Loovtöö koostamine koosneb järgmistest etappidest:

- 1) teemade ja juhendajate tutvustamine;
- 2) projekti koostamine ja kaitsmine;
- 3) loovtöö koostamine;
- 4) loovtöö vormistamine ja kohtumine juhendajaga

26.4 Loovtöö juhendamine

26.4.1 Õppeaasta algul toimub juhendajate õpetajate koosolek, et täpsustada teemaderingi. Loovtööde juhendamise eelduseks on konkreetsed loovtöö juhendid. Õppeaasta alguses täpsustatakse loovtöö korraldamise ajaline graafik.

26.4.2 Loovtöö juhendamise põhimõteteks on:

- 1) töökoormus ei tohiks oluliselt suurenedada;
- 2) ülesanded on jaotatud trimestrite lõikes;
- 3) maksimaalselt 2 juhendatavat õpetaja kohta;
- 4) juhendaja roll on suunav, nõustav;
- 5) loovtööd võib koostada individuaalselt või ka rühmatööna.

26.5 Loovtöö esitlemine

26.5.1 Loovtööde esitlemine toimub Oru Põhikooli õpilaskonverentsil IV trimestril. Loovtöö esitlemine tähendab töö tutvustamist auditooriumile.

26.6 Loovtöö hindamine

26.6.1 Loovtöö hindamine toimub hindamismudeli alusel. Hindamisele kuuluvad loovtöö koostamise protsess ning loovtöö ise, samuti selle esitlemine õpilaskonverentsil.